

ČISTA VODA IN GLOBALNO UČENJE

Pravica do vode je temeljna človekova pravica, ki ni omejena zgolj na fizični dostop do vodnega vira, temveč vključuje širok spekter vidikov, ki zagotavljajo **dostojno, varno in zdravo življenje**. Poleg fizične in kakovostne dostopnosti mora biti voda tudi cenovno dosegljiva. Pravica do vode vključuje tudi zaščito pred diskriminacijo in svobodo pred onesnaženjem vodnih virov ter pravico do sodelovanja pri sprejemanju odločitev na državni in lokalni ravni v zvezi z vodo in sanitarnimi storitvami.

Dostop do čiste vode in sanitarne ureditve je neločljivo povezan s pravico do življenja, zdravja, hrane, stanovanja, izobrazbe, dela in dostojanstva. Njegova odsotnost pogosto pogloblja družbeno neenakost in posebej prizadene ženske in deklice. Dostop do vode je tako tudi vprašanje enakosti, varnosti in pravičnosti, zato njegova zagotovitev pomeni uresničevanje številnih drugih človekovih pravic in ciljev trajnostnega razvoja.

Septembra 2015 so države članice Organizacije združenih narodov soglasno sprejelo **Agendo za trajnostni razvoj** do leta 2030, ki si prizadeva doseči zavezo izkoreninjenja revščine, boja proti neenakostim in krivicam ter varstva našega planeta.

Agenda vsebuje tudi **cilje trajnostnega razvoja**, ki so postali nov univerzalni standard za razvoj. Cilje lahko razumemo kot kompas ali zemljevid za trajnostni razvoj. Sestavljeni so iz 17 glavnih ciljev, ki se med seboj prepletajo in pokrivajo tri glavna področja trajnostnega razvoja: okolje, družbo in gospodarstvo.

Čista voda je neposredno povezana s cilji trajnostnega razvoja (CTR), še posebej s ciljem **6: Čista voda in sanitarne ureditve, ki si prizadeva zagotoviti dostop do vode in sanitarne ureditve** za vse ter zagotoviti trajnostno upravljanje vodnih virov.

Povezava pa ni samo s ciljem 6 - čista voda je ključen dejavnik za uresničevanje mnogih drugih CTR, med njimi *cilja 1* (odprava revščine), *cilja 2* (odprava lakote), *cilja 3* (zdravje in dobro počutje), *cilja 4* (kakovostno izobraževanje), *cilja 5* (enakost spolov), *cilja 13* (podnebni ukrepi), *cilja 14* (življenje v vodi) in *cilja 15* (življenje na kopnem). Ti cilji so medsebojno povezani, čista voda pa je temeljna za njihovo doseganje.

Cilj 6: Vsem zagotoviti dostop do vode in sanitarne ureditve ter poskrbeti za trajnostno gospodarjenje z vodnimi viri

Globalno učenje je vseživljenjsko izobraževanje, ki ljudem omogoča, da kritično razmišljajo o svetu in svojem mestu v njem; da odprejo oči, srca ter misli za realnost sveta na lokalni in globalni ravni. Omogoča ljudem, da razumejo, si predstavljajo, upajo in delujejo, da bi ustvarili svet socialne ter podnebne pravičnosti, miru, solidarnosti, pravičnosti in enakosti, planetarne trajnosti ter mednarodnega razumevanja. Vključuje spoštovanje človekovih pravic in raznolikosti, vključevanje ter dostojno življenje za vse, zdaj in v prihodnosti. Globalno učenje zajema široko paleto izobraževalnih storitev: formalno, neformalno in priložnostno učenje in je bistvenega pomena za preobrazbeno moč izobraževanja ter njegovo preoblikovanje.

Globalno učenje prispeva k boljšemu dostopu do čiste vode in sanitarne ureditve s tem, da posameznike ozavešča o globalnih izzivih, povezanih z vodo, spodbuja trajnostne prakse, krepi občutek solidarnosti in odgovornosti ter jih opolnomoča za aktivno sodelovanje v lokalnih in globalnih pobudah. Učeče se seznanja z družbenimi, okoljskimi, ekonomskimi in političnimi vidiki dostopa do vode ter razvija kritično in sistemsko razmišljanje. Tako jih spodbuja, da postanejo aktivni državljani, ki si prizadevajo za pravičen in trajnosten vodni svet.

Izobraževalce vabimo, da si prenesete brezplačno gradivo **Čista voda - gradivo za izobraževalce s področja globalnega učenja**, ki vam bo v pomoč pri načrtovanju in izvajanju vsebin na to temo.

Gradivo vsebuje strnjene teoretske osnove, praktične ideje za izvedbo delavnic in aktivnosti, seznam priporočenih virov, gradiv, orodij ter literature za poglobljeno raziskovanje. Namenjeno je vsem, ki želite svoje udeležence spodbuditi k razmišljanju, razumevanju globalnih izzivov in dejavni vlogi pri njihovem reševanju.

<https://gqr.sh/xxAC>

Letak je pripravilo **Humanitarno društvo ADRA Slovenija** in je nastal v sklopu projekta **Z globalnim učenjem do globalnih ciljev II**, ki ga koordinira Platforma SLOGA, sofinancira pa Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve. Izražena mnenja predstavljajo izključno stališče avtorice in ne predstavljajo stališč Vlade Republike Slovenije.

